

In memoriam

Harald Lindberg

Den 13 mars 1963 avled stilla och lugnt i sitt hem i Helsingfors vid 91 års ålder den även i vårt land välkände finländske koleopterologen och botanisten, professorn fil. dr Harald Lindberg. Ända in i de sista åren var han outtröttligt verksam med sina skalbaggar och stora samlingar. Den som i likhet med författaren till dessa minnesord under många år haft förmånen få vara hans personlige vän vet bäst med vilken iver och kärlek han sysslade med detta arbete och hur villigt han till oss yngre delade med sig av sin rika erfarenhet om nordiska skalbaggar. Hans koleopterologiska kunskaper sträckte sig dock vida längre. Han var mycket väl bevandrad i hela den europeiska och nordafrikanska faunan och hade under ett flertal utländska resor tillsammans med sina söner Håkan och Per Harald, särskilt i det mediterrana området, hopbragt ett synnerligen omfattande skalbaggsmaterial, som han själv till stor del bestämde och bearbetade. Detta alltid med den största omsorg och noggrannhet, ty Harald Lindberg hade en ovanligt skarp systematisk blick. Om denna vittnar också hans ofta återkommande upp-

Entomol. Ts. Årg. 84. H. 3—4, 1963

täckter av nya nordiska skalbaggar, som tidigare varit sammanblandade med närstående arter.

Harald Lindberg härstammade från en känd finländsk lärdomssläkt. Hans far var den på sin tid främste kännaren av nordiska mossor Sextus Otto Lindberg, först praktiserande läkare och medicine doktor i Sverige, senare inflyttad till Finland som professor i botanik vid Helsingfors Universitet. Också sonen Harald ägnade sig åt botaniken, trots att han som ung även livligt intresserade sig för entomologi, speciellt skalbaggar. Som botanist blev Harald Lindberg med tiden en av sitt lands auktoriteter på nordens fanerogamer. En stor insats gjorde han bland annat vid utredningen av kritiska växtsläkten. Under många år var Lindberg kustos vid Helsingfors Universitets botaniska museum, som under hans tid i hög grad utvecklades. Han innehade också en anställning vid Finska Mosskulturföreningen, där han särskilt sysslade med fytopaleontologiska undersökningar. Om Harald Lindbergs stora anseende som botanist även i Sverige vittnar hans kreerande till filosofie hedersdoktor vid Uppsala Universitet 1957 i samband med Linné-jubileet detta år. Vid det tillfället hade min hustru och jag glädjen få vara tillsammans med honom, och vi glömmar aldrig hur lycklig han var över den svenska hedersbetygelsen och med vilken ungdomlig spänst 86-åringen vandrade fram till podiet och mottog lagerkransen.

Harald Lindberg var en arbetsmänniska som få. Även under de arbetstygda åren som kustos vid Helsingfors Universitets botaniska museum släppte han aldrig sitt gamla skalbaggsintresse. Sedan han i början av 1940-talet pensionerats, återupptog han det med full kraft och utträttade beundransvärda saker. En lång rad viktiga utredningar av hans hand om nordiska skalbaggar och kritiska släkten härstammar från den tiden. Han beskrev också många av de för vetenskapen nya arter, som hemförts från hans och sönerns utländska expeditioner. Sin allra mesta tid ägnade han dock kanske åt uppordnande och bestämning av skalbaggs-samlingarna, som blivit något helt enastående och under benämningen »Coll. Lindberg» är kända långt utanför Finlands gränser. De är utan tvekan de största nordiska i privat ägo, föredömligt uppordnade och frikostigt öppna för alla som behöver låna studiematerial. Samlingen är uppdelad i en inhemsk och en palearktisk del samt innehåller ungefär 17.000 arter och 550.000 exemplar. När jag 1952 hälsade på farbror Harald i hans hem i Helsingfors, var det med en känsla av andakt och högtidlighet jag steg in i hans »allra heligaste», det stora arbetsrummet, där väggarna från golv till tak var fyllda med skåp och lådor. Men högtidligheten försvann snart. Med en nästan pojkkaktig iver ville 81-åringen visa och diskutera än den ena, än den andra av sina dyrgripar, med raska steg rörde han sig mellan skåpen, grep ofelbart den rätta (och tunga) dubbellådan och myste av belåtenhet, när han fick berätta om något av sina kära djur. Som ett minne från detta besök har jag ännu kvar en liten presentlåda med några sällsynta djur, som stod ordentligt framsatt vid den plats av bordet, där jag skulle sitta, samt en behändig porslinsplatta för utförande av mikroskopiska preparat. Harald Lindbergs goda hjärta, givmildhet och hjälpsamhet tog sig ofta sådana uttryck.

Visserligen är det väl naturens ordning, att de gamla förr eller senare går bort. Men ett mycket stort tomrum kommer Harald Lindberg som en av sin tids stora forskare och samlare och som en varm vän av Sverige och allt svenskt att lämna efter sig.

Thure Palm